АБОЛХАНОВ Хьаким

ХIоллам

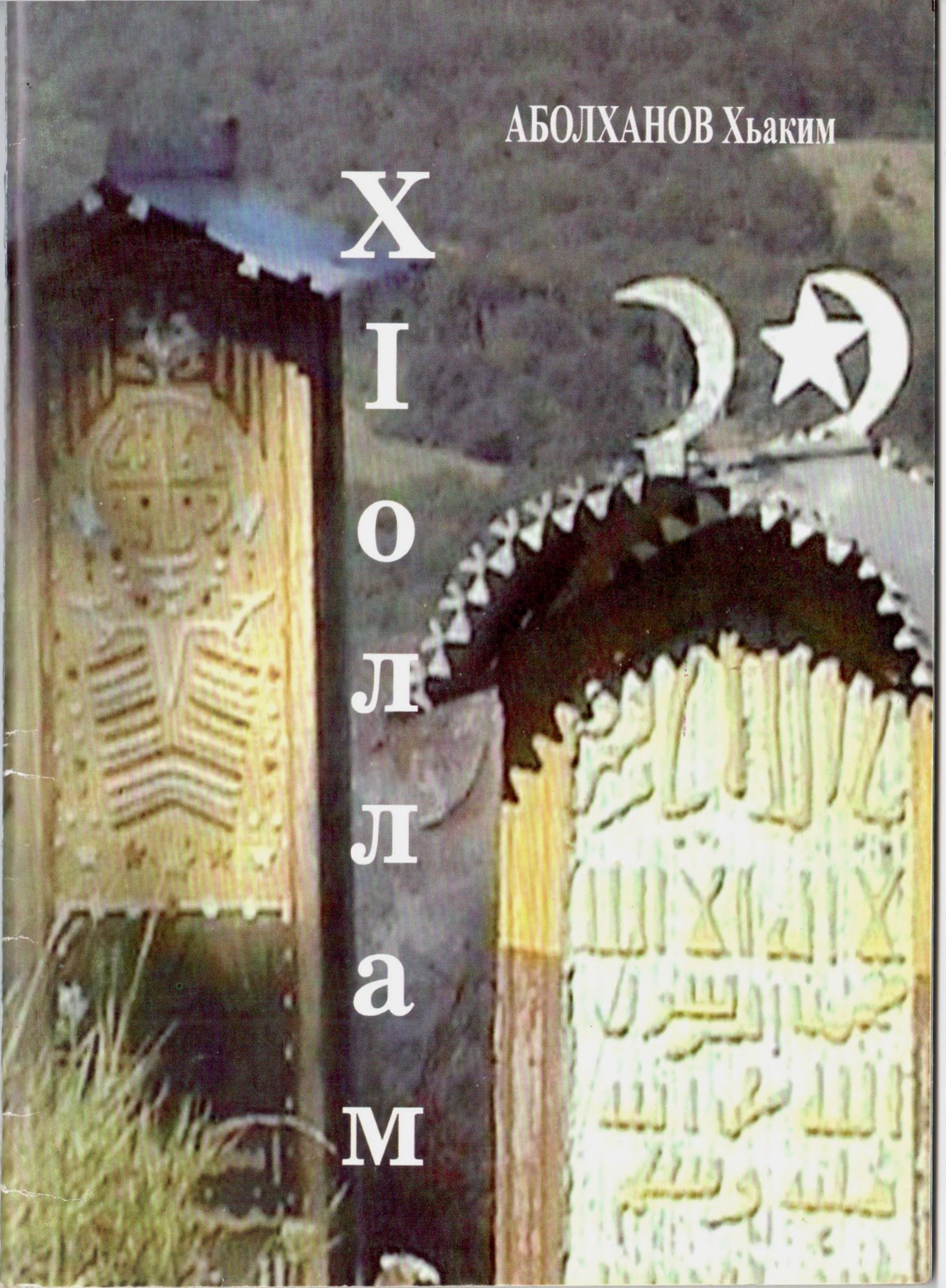

АБОЛХАНОВ Хьаким

ХIОЛЛАМ

(юьртан кешнашкахь чарташ хила доьгIна доцуш, докъаза байначу чеччалхошна)

Грозный
ФГУП «Издательско-полиграфический комплекс
«Грозненский рабочий»
2012

Я АллахI, хIай тхан Дела, Iаламаш кхиош а, кхобуш а хилла волу, Ахь мел кхоьллинчу хIуманан цIарах хастам хьуна бу-кха, Хьоьгара Салам а, Салават а, Ахь адамашна а, жинашна а бакъ дин кхайкхош ваийтинчу Мухьаммад Пайхамарна хилла-кха, цуьнан асхьабашна а, массарна а хилла-кха.

Я Роббана, я АллахI, хIай тхан Дела, Хьайн цхьаналлин а, Хьайн сийлаллин а, Хьайн алаллин а дуьхьа, Айхьа базбина бахкийтинчу Пайхамарийн дуьхьа, Хьайн Iеса доцучу Маликийн дуьхьа, Хьайн безачу эвлаяийн дуьхьа, Айхьа Муса Пайхамаре доссийначу Товратан дуьхьа, Дауд Пайхамаре доссийначу Забуран дуьхьа, Iийса Пайхамаре доссийначу Инжилан дуьхьа, Мухьаммад Пайхамаре доссийначу Къуръанан дуьхьа, Айхьа мел кхоьллинчу, тхан хьекъалш а, ойланаш а тIекхуьур доцучу даккхийн а, кегийн а Iаламийн дуьхьа, тхуна гечдехьа, Хьан нийсачу кхиэлана реза а хилла, махках баьхна, Сибре махкахь дIакхелхинчу тхан дайшна а, наношна а, йижаршна-вежаршна а, массо а махкахошна а гечдехьа. Дин доккхучу хенахь, Хьан сийлахьчу динан Исламан дуьхьа, Ахь вазвина ваийтинчу Мухьаммад Пайхамарца махках а бевлла, хIижрат динчу цуьнан сийлахь асхьабийн санна, церан гIазот къобал дай, даржехь лакха бахахьа уьш. Кхана догIур долчу цу халачу къематан дийнахь Хьо цхьаъ вина, Хьан Элча бакъ вина, Хьо везначу, Хьуна а безначу лайшна Айхьа кечйинчу ялсаманешкахь паргIат дахахьа тхо массо а, жоьжахатех а, Хьайн оьгIазлонах а, уьш а, Мухьаммад Пайхамарн Уммат а Ахь лардехьа, Я АллахI!

Хьалхара дош

Цхьацца ярташ хуьлу шайн цIерш массарна а дика евзаш. И доьзна ду Iаламан я дахаран (историн) хиламашца, церан яккхий, кегий хиларца, адамийн цIершца. Масала: Бена, Ведана, ДаьргIа, Шуьйта, Эвтара, Хорача, Хьайбах, Невре, Шела… Ткъа мел дукха ю (хила-м кхин а дукха хилла уьш) вайн лаьмнашкахь, наггахь бен цIе йоккхуш ца хезаш, кегий ярташ. Амма Iаламан хIо-мох а, дахаран къийсаман цIе-кIур а цхьатерра чекхдуьйлу хIора юьртах. Шен кхолламехь вайн къоман дахар, куьзганахь сурт санна, гучу кегийчу яптех цхьаъ ю Нохчмехкан лаьмнашкара Нажи-Юьртан кIоштараЧеччалхе.

Дуьйш-дерзош шортта латта долуш (хIетахь хьаннашкахь даьхна хиллачу ирзойх хIинца-м юха а акха хьаннаш хилла), кхобуш даьхний долуш, лулахошна дохка а хьаьжкIийн ялта, дохнан маша хуьлуш, лулахошца лело гергарло, хьешана дан хьошалла долуш, гена кхаш тIе ца лиэла, шайн латта ма-дду кIотарш ехкина, бехара чеччалхой.

Дайх ала дош дара. Зандакъарчу ГIеза-Хьаьжина эшча цунна тешаме накъост хилла, улле ваьлла леллера Чеччалхера Келмат-Хьаьжа. Имам Iаьлбаг-Хьаьжица маршонан байракх айинчарех бара хIокху юьртара Буьртиган Къосум а, Маьхьтин Нурхьаьжа. Нохчийчохь дин чIагIлуш, нах ХьаьжцIа эха буьйлабелча, оцу хьалхарчаьрца вара Бойсу-Хьаьжа, Сохур-Хьаьжа, Темгере-Хьаьжа, Къахьарма-Хьаьжа, Элашби-Хьаьжа, Дахьа-Хьаьжа. Дозалла дора обарг Зелимхица шайн хиллачу гергарлонах. КIезиг бацара Сийлахь-боккхачу Даймехкан тIеман аренгахь майраллица эгнарш а. Иштта бехара хIорш Дала шайна деллачух тоам беш, дайх ала дош долуш, хIокху лаьмнашкахь, шайн Даймахкахь каш хирг хиларх тешна.

Амма… Олуш ду-кха: «Цкъа хьун деба, цкъа адамаш деба». Хьуьнан кхиар 1944-чу шарахь сихделлехь а, дола-м хьалхо доладелира.

Цунна хаьара шен мел бехк бу

Іуьйранна Іуьйрре маьждиге веара Сохур-Хьаьжин Исламгери. Юьртан молла вара иза. Оцу дийнахь хьуьжарехь гІазанча волу Хьамзат бен цхьа а вацара маьждигехь. Багахь олуш Іаьрбийн маттахь назма а йолуш, цхьана маьІІера волавелла, эсала куьг хьоккхуш, маьждигана го тесира Исламгерис. «Хьамзат, ахь дешалахь, хьайна ламаз-мархийна бен ца хилахь доккха хІума ду хьуна, дохковер вац хьо. Іодика йойла хьан а, хІокху Делан цІийнан а», – олуш, цецваьллачохь мутаІелам витина, дІавахара молла.

Сёлхана кхаьчнера цуьнга Іедало тІевоьхуш, дайитина кехат. Шера хаьара Исламгерина и хІун ду, хаьара ша юха-воуьйтур воцийла а. Амма иштта дика хаьара ша чуволла мискъалазарраттал бахьана доцийла а, цхьаъ доцург – дешна, Іеламстаг хилар. Ткъа бусалба дин бахьанехь иза хІуъа лан а резавара. Цундела орцанаш ца дохуш, ведда ца лелаш, волавелла ша тІевахара Іедална, юха а ца веара.

Цул тІаьхьа, хьалха, хаьттина дов доцуш, йина кхиэл йоцуш, кхин а 20 сов стаг вайира Іедало Чеччалхера:

Авалун Боьршиг
Сьтхани Товсолта
Сало Бисолта
КъахІиран Даи
КъахІиран Іабдулла
Гуцуран ГІойсарбиг
Алхотан Хьаьжа

Іисин Майрсолта
Іисин ШатІа
Дакалан Доку
Дакалан Тимирболат
ГІойтукъин Элсха
Темарбиган ТимирІела
Іалсолтин Мовсар
Іалсолтин Солтамби
Іалсолтин Солтамурд
Іалсолтин Солтагери
Жамалан Іалади
Дакалан Камал
БулчІин Іумар-Хьаьжа
Темарбиган Маьчиг

Тайп-тайпана хилла царна кхоьллина бахьанаш, лаццал хІума шех даьлларг а хилла хир ву (массанхьа дерриг ма хилла хІокху юьртахь а – къоланаш хилла, Іедална реза-боцурш хилла, кхин хилла), амма шеко йоцуш дерг цхьаъ ду – велла хІума даьлла ца хилла царех цхьа а.

ТIеман кIуьрлахь

ХIинца-м и ца дуьйцу, хьалхо бовлура вайнах бохоран бахьанех цхьаъ нохчаша тIамехь дакъа цалацар лорурш. И бакъ дан а дацара. Кхидолчу къаьмнашца цхьатерра дакъалаьцнера нохчийн къомо а Сийлахьбоккхачу Даймехкан тIамехь. Вевзаш волчу яздархочо Х.Ошаевс а дукха къахьийгира и бакъ цахилар гайта гIерташ. Шен Iаьржа лар йитира 1941–1945 шерийн тIамо чеччалхойн дахарехь а.

Ма дукха ладийгIира, шайн веше Оьздарбин Мусрепиле цуьнан йижарша Залас, Зелимас. Шен цхьаъ бен воцу кIант Делимха тIамехь велла висира воккха стаг Дарсин Элдарби. Мел чIогIа ийшира мацалло бIарзйинчу Бесехьатана (и бахьанехь яла а елира иза), тIамехь майраллица велла шен да Дамин Шакка.

Темгере-Хьаьжин Жангерих хьоьгуш валар хилира цуьнан кIентан Байгерин.

Иштта, хийланнан даг тIехь ца боьрзу муо буьтуш, оцу тIамехь хIаллакьхилира:

Эдалмирзан Ганга
ВахIабан Баймирза
ЖаIпархин Товла
Шерипан Дакка
ХIодин Сайд
ГIурмане Майраха
Махаржан СаьIидбиг
Iелимсолтин Iабдулсолта

Iабдулхин Iамирсолта
IабдулIаьзин Дилимха

ТIамера дийна цIавирзинарг шиъ бен вацара: Таймазан Довхо, Шемила Демилха.

Дохочу дийнахь

Стиглара охьадоьлхуш шийла луо ма дара,
Набаро дохийна адамаш ма дара,
Дела ша воцуриг гІо дан стаг воцуш,
Ма доьхна де дара вай арадохуриг.
(Халкъан эшар тІера).

Нохч-ГІалгІайн хІора юьртахь а санна, 1944-чу шеран февраль беттан 23-чу дийнахь Іуьйранна 5 сахьт даьлча юьртара ара а, чу а догІу некъаш дІалоцуш, хаш хІиттийра. Омра дара, и хан яьллачул тІаьхьа вогІург, воьдург, хатттам боцуш, тоьпаш тохий, вожаве аьлла.

Чеччалхехь и омра, цхьана дашна юха ца бовлуш, кхочуш а дира.

Денна а санна, оцу дийнахь Іуьйрре кІотарара юьрта ишколе вогІура Тимин Абулхьаса, вогІура шек а воцуш, шен дахаран бІаьстено заза доккхучу кхаьчначу цунна ца хаалора февраль беттан шело. Масане хуьлу 16 шо бен доцчу жимачу стеган сатийса а, догдаха а. Маржа дуьне яІкха, ца хаьара цунна, дукъ дуьтуш, юьрта чу ма-вирззинехь, дахкарлахь шена ца гинчу салташа букъ тІехьахула тоьпаш тоьхна, ша кху хазчу дуьненах хадор вуйла. Цунна тІаьххье йогІу Мудин Буку цец ца елира хьалха евллачу тоьпийн гІовгІа хезча. Адамаш доьллера салтех а, Іамораш ду бохуш, сих-сиха дуьйлучу герзех а. Жимма соцунгІа а хилла, дІасахьежарх дахкарлахь хІума а ца гина, шен новкъа дІайолаелира иза. Амма гена ца яхара, йийра Буку а, йийра, яла вуно жима йоллушехь.

Шен шина йоІаца хьера ваха ваьлла Бойсуркъин МаІази оццу ха тІе нисвелира. Тоьпаш туьйхира кхаанне.

Тоьпаш туьйхира стерчан салазца дечиге ваха ваьллачу Эдин Хантемарна.

Цхьа а бахьана доцуш, тоьпаш туьйхира дас-нанас цхьацца гІуллакхана дІасахьажийна хиллачу 13 шо долчу Аюбан Іалвина, 9 шо бен доцчу БоцІин Изаматна.

Шен чохь тоьпаш тоьхна йийра йоккха стаг Хайдарзин Силжа. Экханна ижунна шена вевза-везачун дакъа а дитина, дІавахарал доккха хІума хІун хил деза стагана тІе дан. Хьалха ган доьгІнарг кхин а доьхна хиллера.

Новкъахь

ХIай лекха ламанаш, ламанийн боьранаш,
Шу ца дезаш ца доьлху сийначу Сибрех,
Керстани баланаш сов баьлла доьлху.
ХIай лекха ламанаш, ламанийн хьаннаш,
Амалат ду шуьга тхо Деле дехалаш.
(Халкъан эшар тIера).

Хьалхара де кIотаршкара адам тIегулдеш чекхделира. Саццаза тIедогIуш луо долуш, эрначу арахь яькkхира буьйса. ШолгIачу дийнахь къематдийне новкъа даьккхира адам. Хала ду оцу дийнан сурт хIотто. Адамаш долчу адамаша и акха къизалла адамашна тIехь хIоттор ю аьлча а теша хала хиларна. УгIу жаьлеш, Iоьху бежнаш, яссаелла керташ, мацалла, шелонна доьлху бераш, шайн догIмийн дола ца далуш, бIарзбелла хьийза баккхийнаш, вовшашца долу эхь-бехк лардан йиш яцарна боьхна хьийза зударий, кегийраш, тIехь, карахь доцу хIума, ког юьстах баккхахь а тIетоха кийчча лаьтта салтий (цара и дийриг хилар хьалхарчу дийно гайтинера).

Ковсар новкъа ца елира. Оцу буса дуьнена яьллачу йоIаца ялар хилира цуьнан. И ши дакъа есачу чохь дитина, дисинчу ялх бераца новкъа велира еллачун хIусамда Халакъан Адам.

Арахь яьккхинчу буьйсано а, хIоьттинчу хьоло а гуттар гIелйина шен нана Хедижат гехь новкъа велира Бачалин Кума. Амма юьртах а довлале ялар хилира 80 шарал тIехъиккхинчу йоккхачу стеган.

Некъайистерчу ВитамбигIеран десачу цIенош чу иза охьа а йиллина, ондда неI тIекъевлира кIанта. Кхин дан хIума дацара цуьнан.

Зандакъахь йисира Селимсолтин йоI (1 шо)
Кешанехь висира Камон Муса (3 бутт)
Хасавюьртахь висира Хамболатан ХуцIур (17 шо).

Юьртан кешнашкахь каш доцуш ша вовр вуйла хиъча, ша шена каш даьккхина, шен зама кхаччалц цу чохь Iиллал яхь йолуш вара Сохур-Хьаьжин Шабаз. Хасавюьртахь цIерпошта тIе довлале кхалхар хилира цуьнан а. КIентий ца хIиттира хьан-хьаннах дакъа тешо. Кхочучу дIа а кхаьчна, шаьш тIекхоччехь каш долуш, кховдо ма-веззара лаьтте дIакховдо лаьара. Амма цхьана пана махкахь охьадилла дийзира дакъа.

Иштта новкъахь висира:

Абубакаран Мудур
Абстин МIаьжи
Шемилкъедин Висхьаб
ГIойтемаран Муту

Новкъахь беллачийн могIарехь тIаьхьара вара Голин ГIеза, эшалонна тIера охьа ма-дисси, валар хилира цуьнан.

Мангало буц санна

Шу марша ма лиэла хьан эли те вайна,
Некъ дика ма хилла хьан эли те вайна,
Дайн хIусамаш кхин ма гойла хьан эли те вайна,
Iодика ма йойла хьан эли те вайна?

Хаац, вайн дайх ца Iебаш и сардам боьллинарг мила хилла-м, амма ма дукха нахана ган доьгIна ца хилла-кх шаьш хьегна дайн кхерчаш. Мацалло, махкалло, мангало буц санна, эгийна вайнах. Йоккха йоцчу Чеччалхера 800 сов висира Даймахкахь каш доцуш:

Сохурхьаьжин Шабазан Шахьгерай	48 шо
Шахьгерин хIусамнана Сели	47 шо
Шахьгерин Сурхо	23 шо
Шахьгерин Сахьад	16 шо
Шабазан Бигерай	30 шо
Бигерин Масхьуд	7 шо
Шабазан Хелила	21 шо
Шабазан Хеди	19 шо
Сохурхьаьжин Исламгерин Дакала	21 шо
Сохурхьаьжин ГIойгерин хIусамнана Йисайрат	45 шо
ГIойгерин Iаддулби	20 шо
ГIойгерин Семехьат	18 шо
ГIойгерин Муса	16 шо
ГIойгерин Iабдулла	14 шо
ГIойгерин Мусенип	12 шо
ГIойгерин Iабдулпаттахь	23 шо
Iабдулпаттахьан кIант	1 шо
Сохьурхьаьжин Девлитгерай	61 шо

Девлитгерин Кели	27 шо
Девлитгерин Йовма	33 шо
Йовмин хIусамнана Нежиба	29 шо
Йовмин Вакка	11 шо
Йовмин Сели	8 шо
Сохьурхьаьжин Салгерай	45 шо
Салгерин хIусамнана Палет	43 шо
Салгерин Iабдурахьман	14 шо
Салгерин Маахьат	11 шо
Салгерин Хьамид	8 шо
Салгерин Шаймаъ	5 шо
Сохурхьаьжин МачIарин хIусамнана Заибат	
МачIарин Iабдурашид	13 шо
МачIарин Кусу	10 шо
МачIарин Iабдулхьамид	8 шо
МачIарин Сайдмохьмад	6 шо

БигIин Хьаьжгерин Эдилгерай	65 шо
Эдилгерин хIусамнана Каза	63 шо
Эдилгерин Баяну	42 шо
Эдилгерин Iабдулгерай	20 шо
Эдилгерин Насра	18 шо
Эдилгерин Габес	15 шо
Эдилгерин Хьомсурби	13 шо
Эдилгерин Белита	11 шо
Хьаьжгерин Найбарха	63 шо
Найбархин хIусамнана Йисайта	62 шо
Найбархин Тимирха	
Найбархин Эпсирха	
Найбархин кхин а 4 доьзалхо	

Хьаьжгерин Iуса	39 шо
Хьаьжгерин Зеламха	32 шо
Зеламхин хIусамнана Ламсет	32 шо
Зеламхин 2 бер	
Хьаьжгерин Гилисха	
Гилисхин хIусамнана Езехьат	28 шо
Гилисхин 2 бер	
Бойсахьаьжин Лорсин Овхаби	35 шо
Овхабин Хьусайхьаьжи	
Овхабин Селахьаьжа	4 шо
Овхабин Санару	1 бутт
Бойсахьаьжин Лорсин Хьусайн	13 шо
Бойсахьаьжин Темгерехьаьжин хIусамнана Амал	72 шо
Темгерехьаьжин Халакъ	52 шо
Халакъан хIусамнана СовгIаз	50 шо
Халакъан Ахьмасолта	25 шо
Халакъан Раисат	16 шо
Халакъан Адам	33 шо
Адаман Сайпулла	14 шо
Адаман Саимат	12 шо
Адаман СоIади	9 шо
Адаман Самехьат	7 шо
Адаман Келимат	4 шо
Халакъан Даудан Джанхот	10 шо
Даудан Байхот	8 шо
Темгерехьаьжин Междан хIусамнана ТовгIаз	53 шо
Междан Юсуп	32 шо

Юсупан Аьрси	12 шо
Юсупан Зулу	10 шо
Юсупан Селихьаьжа	8 шо
Юсупан Iелихьаьжа	2 шо
Юсупан ХIуьлбахьат	4 шо
Юсупан Пайзанат	9 бутт
Юсупан Сайдихьажа	6 шо
Междан Байсалов	16 шо
Темгерехьаьжин Хьаьмдан хIусамнана Таммат	41 шо
Хьаьмдан Ташовхьаьжа	21 шо
Ташовхьаьжин хIусамана Зулайхьат	19 шо
Темгерехьажин Аюб	27 шо
Аюбан хIусамнана Йисита	23 шо
Аюбан Эсимат	3 шо
Темгерехьаьжин Сайгерай	20 шо
Сайгерин хIусамнана Мархет	19 шо
Темгерехьаьжин Жангерин Байгери	3 шо
Къосуман КъахIиран Заи	55 шо
Заин хIусамнана Лула	51 шо
Заин Эласай	10 шо
Заин Алипат	13 шо
Заин Элипат	8 шо
КъахIиран Ванчин хIусамнана ЗехIимат	60 шо
КъахIиран Витамби	45 шо
Витамбин Вахамби	11 шо
Витамбин Совла	7 шо
Витамбин Лиза	5 шо

Къосуман ТIахIиран	
хIусамнана Банов	72 шо
ТIахIиран Ачаби	47 шо
Ачабин хIусамнана Поллу	40 шо
Ачабин 7 доьзалхо	
ТIахIиран Лулу	30 шо
Лулин хIусамнана Сережа	27 шо
Лулин кIант	1 бутт
Лулин йоI	1 бутт
ТIахIиран Баймирза	25 шо
Iаьмирхин Чуккхин Iабдулха	63 шо
Iабдулхин хIусамнана Чилли	61 шо
Iабдулхин Инаркъа	23 шо
Iабдулхин Янаркъа	21 шо
Iабдулхин Бицаца	4 шо
Iабдулхин Альтемар	35 шо
Альтемаран хIусамнана Бака	31 шо
Альтемаран 4 бер	
Чуккхин Жоьрди	45 шо
Чуккхин Аюб	40 шо
Iаьмирхин Аькхтин	
хIусамнана Зайнап	75 шо
Аькхтин Шайхмохьмин Мирза	27 шо
Шайхьмохьмин Аьлтин хIусамнана	
Райхьант	30 шо
Шайхмохьмин Аьлтин шолгIа	
хIусамнана Маса	27 шо
Шайхьмохьмин Жетин кIант	3 шо
Шайхьмохьмин Жетин йоI	1 шо

Гуцурин Темарбига ХункарIела	62 шо
ХункарIелин хIусамнана Нуьрсет	60 шо
ХункарIелин Шумисат	28 шо
ХункарIелин IаьмирIела	21 шо
ХункарIелин Селахьат	15 шо
Темарбига ТимирIелин хIусамнана	
Дашмай	30 шо
ТимирIелин СаьIидбиг	10 шо
ТимирIелин ВитаIели	9 шо
ТимирIелин Мединат	6 шо
Темарбига МIаьчиган хIусамнана	
ПетIамат	50 шо
МIаьчиган Йисарай	25 шо
МIаьчиган Гумсарай	23 шо
МIаьчиган Айтула	21 шо
МIаьчиган ТовIела	19 шо
МIаьчиган Тоита	16 шо
Тазин ГIачали	55 шо
ГIачалин Черби	16 шо
ГIачалин Чаргасха	25 шо
Чергасхин хIусамнана	23 шо
ГIачалин Отаби	23 шо
Отабин хIусамнана	21 шо
Тазин ГIурманин хIусамнана Зайбар	45 шо
ГIурманин Майрахин	
хIусамнана Iаьлмат	21 шо
Майрахин йоI	2 шо
ГIурманин ГIайраха	18 шо
ГIурманин кхин 4 кIант, цхьа йоI	
ДуцIин Жабраил	61 шо

Жабраилан хIусамнана Йисамбика	57 шо
Жабраилан Элиса	26 шо
Жабраилан Холум	17 шо
Жабраилан Тасовха	13 шо
ДуцIин Жамов	53 шо
Жамон Тажов	10 шо
ДуцIин Гаьнжи	43 шо
Тодакхан ГIойтукъин Элпха	62 шо
Элпхин хIусамнана ГIистаман	60 шо
Элпхин Шокъу	20 шо
ГIойтукъин Утай	61 шо
Утен Мохьмад	13 шо
ГIойтукъин Мазлак	53 шо
Мазлакан хIусамнана Займат	50 шо
Мазлакан Гарман	16 шо
Мазлакан Дада	14 шо
Мазлакан Элахьаьжи	12 шо
Мазлакан йоI (цIе ца хаьа)	
ГIойтукъин Элсхин хIусамнана Йолгу	40 шо
Элсхин Мохьмад	10 шо
Тодакхан ГIойтукъин Дата	65 шо
Тодакхан Дадашан Бешар	58 шо
Бешаран Кесимат	15 шо
Бешаран Кемси	13 шо
Бешаран Ака	10 шо
ГIурмаIелин Хайдакх	81 шо
Хайдакхан Шахьби	55 шо
Шахьбин хIусамнана	52 шо
Шахьбин Леча	12 шо

Шахьбин Маруса	10 шо
Шахьбин Забура	8 шо
Шахьбин Замани	6 шо
Шахьбин Алмани	4 шо
Шахьбин Езират	2 шо
Хайдакхан Шору	57 шо
Келматхьаьжин Довкин	
хIусамнана Еза	70 шо
Келматхьаьжин Довкин Мусхьаьжа	54 шо
Мусхьаьжин хIусамнана Сану	50 шо
Мусхьаьжин Хьусайхьаьжи	15 шо
Мусхьаьжин Ресипат	13 шо
Мусхьаьжин Хьавраъ	11 шо
Мусхьаьжин Маржан	9 шо
Мусхьаьжин Марет	7 шо
Мусхьаьжин кхин 2 йоI	
Довкин Соайп	44 шо
Соайпа хIусамнана Залайха	40 шо
Соайпа Баудди	9 шо
Довкин Селамат	37 шо
Довкин Айбарха	31 шо
Келматхьаьжин Дарсин Имхьаьжа	57 шо
Имхьаьжин хIусамнана Бицки	55 шо
Дарсин Элдарби	60 шо
Дарсин Iабдулхьаьжа	55 шо
Iабдулхьаьжин хIусамнана Хазану	53 шо
Iабдулхьаьжин Маха	14 шо
Iабдулхьаьжин Зимайха	12 шо
Iабдулхьаьжин Малик	9 шо

Іабдулхьаьжин Салуба	7 шо
Іабдулхьаьжин Айзану	3 шо
Дарсин Шихти	40 шо
Дарсин Забант	35 шо
Келматхьаьжин Бачалин Кума	50 шо
Кумин хІусамнана Зелаха	45 шо
Кумин шолгІа хІусамнана Зайбика	44 шо
Кумин Айбика	25 шо
Кумин Совбика	23 шо
Кумин Даим	20 шо
Келматхьаьжин Хьайдарлон Байха	37 шо
Байхин хІусамнана Язайха	36 шо
Байхин БайІела	13 шо
Байхин ЖанарІела	11 шо
Хьайдарлон Ахьмадан хІусамнана Четар	41 шо
Ахьмадан Денисолта	19 шо
Ахьмадан Махьмасолта	12 шо
Ахьмадан Іабдулхалакъ	10 шо
Ахьмадан Мархет	8 шо
Келматхьаьжин ЗагІлуон хІусамнана ЭровгІаз	60 шо
ЗагІлуон Мохьмад	20 шо
Алхотан ГІазмохьмин Селимсолта	40 шо
Селимсолтин хІусамнана Алсет	32 шо
Селимсолтин Сайдселим	6 шо
Селимсолтин Амхьад	4 шо
Алхотан ГІазмохьмин Селаби	37 шо
Селабин хІусамнана Маьлхиш	30 шо

Селабин ЖухІайрат	7 шо
Селабин Мовлади	3 шо
Ханмохьмин Насраддин Іалаудди	2 шо
Ханмохьмин Боьрсункъин ЖовхІар	2 шо
Алхотан ГІазмохьмин Аьрсамби	30 шо
Аьрсамбин хІусамнана Хьукамат	27 шо
Аьрсамбин СайдІалви	7 шо
Алхотан ГІазмохьмин Халид	15 шо
Алхотан Хьаьжин хІусамнана Язов	60 шо
Хьаьжин Іаьмирсолта	30 шо
Іаьмирсолтин хІусамнана Кеси	27 шо
Іаьмирсолтин Хьаким	7 шо
Алхотан Іалмохьмадан Асет	20 шо
Алхотан Тимин Амагов	2 шо
Тимин Хьусайнан кІант (цІе ца хаьа)	3 бутт
Абстин Бетирсолта	40 шо
Бетирсолтин 3 йоІ (цІерш ца хаьа)	
Олхазаран Вазин Жайболат	50 шо
Эдин Хантемаран Зайнди	7 шо
Хантемаран кхин цхьа кІант	2 шо
Олхазаран Шемилан Муду	33 шо
Мудин хІусамнана Жансари	30 шо
Мудин Буку	6 шо
Мудин Солтамирза	4 шо
Олхазаран Шемилан Мадар	30 шо
Мадаран хІусамнана Сайламат	28 шо
Мадаран Дамалов	6 шо
Мажетан Іелиман хІусамнана СугІайхьат	25 шо
Іелиман Йисима	5 шо

Іелин Эвтарби	50 шо
Эвтарбин хIусамнана Куьрсет	47 шо
Эвтарбин Раихьат	20 шо
Эвтарбин Висамби	17 шо
Эвтарбин Конка	15 шо
Эвтарбин Кхокха	13 шо
Эвтарбин Бишти	9 шо
Іелин Іеласалам	53 шо
Іеласаламан хIусамнана Хьабсат	50 шо
Іеласаламан Муса	12 шо
Іеласаламан Сайламат	23 шо
Іеласаламан Изамат	15 шо
Іелин Аслаха	47 шо
Аслахин хIусамнана Азов	45 шо
Аслахин Маьлхаьзни	15 шо
Аслахин Решид	20 шо
Решидан хIусамнана Эсехьат	20 шо

Хьасхин Элсин Эдалха	55 шо
Эдалхин Исрадди	15 шо
Эдалхин Исрепин Завади	4 шо
Эдалхин Исреилан Абузар	3 шо
Эдалхин Исреалан Масалбек	1 шо
Элсин Іусми Айзанов	14 шо
Іусмин Абухьаьжа	12 шо
Іусмин Айназар	10 шо
Іусмин Исмайл	8 шо
Іусмин Вахарсолта	6 шо
Іусмин Недирсолта	4 шо
Хьасхин Хьаьжхин Эли	50 шо

Элин хIусамнана Боку	32 шо
Элин Кемси (кхечу ненан)	26 шо
Хьасхин Хьаьжхин Ванза	47 шо
Хьасхин Хьаьжхин Пезехьат	35 шо
Ванзин Сарехьат	15 шо
Ванзин Абумуслим	12 шо
Хьаьжхин Хьомцин хIусамнана Зама	61 шо
Хьомцин Хесират	14 шо
Хьомцин Дошин хIусамнана Эмисат	40 шо
Дошин Висади	10 шо
Дошин ТIокка	12 шо
Дошин Пинлянди	7 шо
Дошин Шурвани	4 шо
Дошин Алипат	2 шо
Хьомцин Мусхьабан хIусамнана Ваца	33 шо
Мусхьабан Мохьмадшапи	7 шо
Мусхьабан Селиса	4 шо
Устин Овтин Бойсуркъа	75 шо
Бойсуркъин хIусамнана ПетIамат	65 шо
Бойсуркъин МаIазин хIусамнана Беки	43 шо
МаIазин Куллу	18 шо
МаIазин Іелимхьаьжа	10 шо
Овтин Бойсуркъин Элдуркъа	40 шо
Элдуркъин 3 бер (цIерш ца хаьа)	
Овтин Бойсуркъин Йошуркъа	38 шо
Йошуркъин хIусамнана Лемехьат	35 шо
Йошуркъин 2 бер (цIерш ца хаьа)	
Устин Овтин Захару	60 шо
Захарун хIусамнана Ама	55 шо
Овтин Захарун Отарби	23 шо

Отарбин хIусамнана Дашубика	**22 шо**
Отарбин 2 бер (цIерш ца хаьа)	
Овтин Захарун Ваха	**13 шо**
Устин Овтин Оьздарби	**70 шо**
Оьздарбин хIусамнана Сахьабат	**65 шо**
Овтин Оьздарбин Мисирби	**32 шо**
Мисирбин хIусамнана Даташ	**30 шо**
Мисирбин Йисарай	**10 шо**
Мисирбин Килсанай	**7 шо**
Мисирбин Румисат	**5 шо**
Овтин Оьздарбин Исрепил	**20 шо**
Исрепилан Индарсолта	**1 шо**
Эскин Дорцин ЖаIпарха	**40 шо**
ЖаIпархин Асхьаб	**12 шо**
Эскин Орцин Бетирха	**50 шо**
Бетирхин Жунайд	**13 шо**
Бетирхин кхин цхьа кIант (цIе ца хаьа)	**11 шо**
Эскин Орцин Гара	**52 шо**
Эскин Орцин Жебирха	**45 шо**
Зармин ЧIоьхьин Минкаил	**45 шо**
Минкаилан хIусамнана ЦIинцIи	**40 шо**
Минкаилан Вахьадат	**10 шо**
Зармин ЧIоьхьин Коьхурса	**37 шо**
Коьхурсин хIусамнана Башха	**35 шо**
Зармин ХIирихин Жума	**50 шо**
Жумин хIусамнана Шекарха	**49 шо**
Жумин Жунайд	**17 шо**
Жумин Сайда	**15 шо**
Жумин Берси	**13 шо**
Зармин ХIирихин Iумха	**45 шо**

Гуьриган Селамхин хIусамнана Айсат	**35 шо**
Селамхин Турпал	**3 шо**
Iовдин Биболтан Зоьвби	**24 шо**
Зоьвбин Хелисат	**2 шо**
Нурхьаьжин Сонукъин Седикъ	**50 шо**
Седикъан хIусамнана Таибат	**52 шо**
Седикъан IаьмирIела	**20 шо**
Нурхьаьжин Сонукъин МитIли	**53 шо**
МитIлин хIусамнана Замзант	**47 шо**
МитIлин Белижа	**15 шо**
МитIлин Бакар	**12 шо**
МитIлин Уххьа	**10 шо**
МитIлин Селахьаьжа	**7 шо**
МитIлин Назарбек	**5 шо**
Нурхьаьжин Сонукъин Камалха	**45 шо**
Камалхин хIусамнана Сареха	**39 шо**
Камалхин Зайрбек	**15 шо**
Нурхьаьжин БулчIин Iумархьаьжа	**26 шо**
Нуьрхьаьжин БулчIин Узухьаьжа	**24 шо**
Узухьаьжин хIусамнана Зайна	**23 шо**
Узухьаьжин кIант (цIе ца хаьа)	**2 шо**
БулчIин Эдилхьаьжин Элахьаьжа	**13 шо**
Маьхьти Оьздамиран Висха	**67 шо**
Висхин хIусамнана Аманта	**65 шо**
Висхин Висангерин Асраъ	**2 шо**
Музин Таймаз	**60 шо**
Таймазан Сайдахьмад	
Таймазан Жансари	
Музин Билал	**45 шо**

Билалан хIусамнана Селеха	**40 шо**
Билалан Хьапта	**18 шо**
Билалан ШахIрудди	**12 шо**
Музин Геха	**36 шо**
Гехин хIусамнана Эхират	**33 шо**
Гехин йоI (цIе ца хаьа)	**1 шо**
Музин Жалал	**33 шо**
Жалалан Махашов	**9 шо**
Доргин Китин Товболат	**75 шо**
Товболатан БугIу	**15 шо**
Товболатан кхин 2 доьзалхо (цIерш ца хаьа)	
Доргин Китин ГIойболат	**63 шо**
ГIойболатан ХIума	**14 шо**
ГIойболатан ЛугIуз	**12 шо**
Китин Хамболатан хIусамнана Мелехьат	**55 шо**
Хамболатан Муна	**19 шо**
ГIойтин Сетихьаьжин Исовхьаьжа	**72 шо**
Исовхьаьжин хIусамнана Эмилат	**69 шо**
Исовхьаьжин Шатов	**30 шо**
Исовхьаьжин Масовхьаьжа	**25 шо**
Исовхьаьжин Хасовхьаьжа	**21 шо**
Исовхьаьжин Кишовхьаьжа	**19 шо**
Исовхьаьжин Хьакимхьаьжа	**15 шо**
Исовхьаьжин Эровбика	**13 шо**
Исовхьаьжин Язман	**11 шо**
Исовхьаьжин шолгIа	
хIусамнана Зулайха	**57 шо**
Исовхьаьжин Заьлбика	**16 шо**
Исовхьаьжин Темуркъа	**13 шо**

Исовхьаьжин кхин 2 йоI (цIерш ца хаьа)	
Къедихьаьжин Закрин	
хIусамнана ХIуьлба	**35 шо**
Закрин Марет	**15 шо**
Закрин Несида	**13 шо**
Закрин Рукъет	**11 шо**
Закрин Зайнет	**8 шо**
Закрин Алсет	**5 шо**
Къедихьаьжин Заьнкирхин	
хIусамнана Зарзар	**26 шо**
Заьнкирхин Хазмани	**2 шо**
ГIойтин ОлулвахIабан Анас	**58 шо**
Анасан хIусамнана ЗайхIарт	**55 шо**
Анасан Iумархьаьжа	**11 шо**
Анасан Дерматхьаьжа	**11 шо**
Анасан Вача	**35 шо**
Вачин хIусамнана Дашмай	**34 шо**
Вачин Султан	**15 шо**
Вачин кхин 6 доьзалхо	
Анасан Ломин 2 йоI	
ГIойтин ОдулвахIабан Шемилкъеда	**55 шо**
Шемилкъедин хIусамнана Ребехьат	**5I шо**
Шемилкъедин Лулу	**26 шо**
Лулин хIусамнана Кесимат	**25 шо**
Лулин 2 бер	
Шемилкъедин Сенет	**23 шо**
Шемилкъедин Мухтаран	
хIусамнана Дети	**24 шо**
Мухтаран I йоI	**1 шо**
ОдулвахIабан Эсамболатан	

хIусамнана Кала	**45 шо**
Эсамболатан Асхьаб	**10 шо**
ОдулвахIабан Дамин	
хIусамнана АйхIана	**45 шо**
Дамин Имам	**11 шо**
Дамин Махьма	**9 шо**
Дамин Мовлид	**7 шо**
Дамин Шаккин хIусамнана Нуьсипат	**20 шо**
Шаккин Бесехьат	**1 шо**
ГIойтин Сагьтхин Эдилсолта	**60 шо**
Эдилсолтин хIусамнана Айзант	**58 шо**
Эдилсотин Дилимха	**17 шо**
Эдилсолтин Чакар	**15 шо**
Эдилсолтин Элисолта	**21 шо**
Сагьтхин Товсолтин йоI	**2 шо**
Къахьармахьаьжин Элашбихьаьжин	
хIусамнана Хьаьсимат	**62 шо**
Элашбихьаьжин Ахьмад	**35 шо**
Ахьмадан Аманта	**15 шо**
Ахьмадан Маруса	**13 шо**
Ахьмадан Азарай	**10 шо**
Ахьмадан Зуната	**8 шо**
Ахьмадан ТIелипхьаьжа	**6 шо**
Ахьмадан Хьасайн	**3 шо**
Элашбихьаьжин Хьаммад	**33 шо**
Хьаммадан хIусамнана Езехат	**30 шо**
Хьаммадан Маржан	**9 шо**
Хьаммадан Лаюса	**6 шо**
Хьаммад Ахьмадгерай	**3 шо**
Элашбихьаьжин Саммад	**30 шо**

Саммадан хIусамнана Муьслимат	**25 шо**
Элашбихьаьжин Раисат	**12 шо**
ГIойтин Долин ГIенашбихьаьжа	**90 шо**
ГIенашбихьаьжин хIусамнана Бецаш	**70 шо**
ГIенашбихьаьжин Iаьлмирза	**15 шо**
ГIенашбихьаьжин ГIеламбин Совла	**18 шо**
ГIеламбин Езамат	**3 шо**
ГIеламбин МуцIу	**4 бутт**
ГIенашбихьаьжин Халид	**35 шо**
Халидан Дада	**5 шо**
Халидан Вацай	**1 шо**
Долин ХIодухьаьжин хIусамнана Учу	**71 шо**
ХIодухьаьжин Iумарпаша	**40 шо**
Iумарпашин хIусамнана Вехьи	**40 шо**
Iумарпашин ЦIоцIанай	**3 шо**
Iумарпашин кхин I кIант	**1 шо**
ХIодухьаьжин Мохьмад	**30 шо**
Мохьмадан кIант	**2 шо**
Тарам Шерип	**75 шо**
Шерипан хIусамнана Езиха	**73 шо**
Шерипан Бетиран хIусамнана Сарай	**23 шо**
Бетиран Эхьсан	**1 шо**
Шерипан Бетилгерай	**27 шо**
Бетилгерин хIусамнана Элехьат	**24 шо**
Бетилгерин Гарман	**8 шо**
Бетилгерин Пинлянди	**6 шо**
Шерипан Iабдулкъедиран Хелипат	**15 шо**
Iабдулкъедиран Алипат	**13 шо**
Iабдулкъедиран Элипат	**11 шо**
Тараман МутIелипан Шохулгерай	**35 шо**

Шохулгерин хIусамнана Баяну	30 шо
Шохулгерин 4 доьзалхо	
МутIелипан Iеламгерай	30 шо
Iеламгерин хIусамнана Совдат	29 шо
Iеламгерин Шохулмурд	8 шо
Iеламгерин Совмант	3 шо
Iеламгерин кхин I кIант	
МутIелипан Халид	20 шо
МутIелипан Неси	18 шо
Дикин Ребехьат	57 шо
Дикин СоIу	60 шо
СоIин хIусамнана Бушуру	
СоIин Мукхен хIусамнана Айсари	40 шо
Мукхен Байсари	11 шо
Мукхен Куржани	9 шо
Мукхен Майраби	7 шо
Мукхен кхин 2 бер	
СоIин Лоьмин Падам	1 шо
Битин Сайтемаран хIусамнана Йисанов	45 шо
Сайтемаран Мохьмадхьаьжа	13 шо
Сайтемаран Дерматхьаьжа	8 шо
Сайтемаран Бицаца	25 шо
Битин Аьстемаран хIусамнана КIацIа	60 шо
Аьстемаран Боку	30 шо
Аьстамаран Дада	15 шо
Битин Неписат	37 шо
ГонцIин Асламха	60 шо
ГонцIин Эсха	57 шо
Эсхин Умма	39 шо
Эсхин Iеламча	33 шо

Iеламчин Арсункъа	4 шо
Iеламчин Сержант	1 шо
Эсхин Iодду	30 шо
Iоддин хIусамнана Уммахьабибат	29 шо
Iоддин кIант	
Эсхин Ирсби	15 шо
Умалхьатан Мингасолта	60 шо
Мингасолтин Мингабетир	35 шо
Умалхьатан Бичи	50 шо
Бичи ЗIугу	10 шо
Бичин Субур	8 шо
Умалхьатан ГIирмасолта	45 шо
Сирди Варин БоцIа	50 шо
БоцIин хIусамнана Гулайха	47 шо
БоцIин Саламха	11 шо
БоцIин кхин 2 бер	
Сирди Варин Ахьмархьаьжа	52 шо
Ахьмархьаьжин хIусамнана Дешимат	50 шо
Ахьмархьаьжин Макхар	11 шо
Ахьмархьаьжин Кемси	9 шо
Ахьмархьаьжин кхин I йоI	
Сирди Варин Манта	55 шо
Мантин хIусамнана Жатов	53 шо
Мантин Махаш	8 шо
Мантин БацIа	6 шо
Мантин Лага	32 шо
Лагин кIант	
Мантин Iусмин хIусамнана Маьлхаьзни	21 шо
Iусмин 2 бер	
Даьхьахьаьжин Авалун ЯсаI	40 шо

ЯсаIан Маржан	**15 шо**
ЯсаIан Маруса	**13 шо**
ЯсаIан Лоччу	**11 шо**
ЯсаIан Алгерай	**17 шо**
ЯсаIан кхин 3 йоI	
Даьхьахьаьжин Авалун Боьршиган	
хIусамнана Хедижат	**33 шо**
Боьршиган 3 доьзалхо	
Дахьаьхьаьжин Авалун Боьрзи	**30 шо**
Боьрзин хIусамнана Мина	**25 шо**
Боьрзин 2 кIант	
Ботин Илесан хIусамнана Гозу	**35 шо**
Iумин Хьадушкъин Висмурд	**27 шо**
Исхьакъан Абубакаран ИсмаьIал	**42 шо**
ИсмаьIалан хIусамнана Марханай	**41 шо**
ИсмаьIалан шолгIа хIусамнана СаIаг	**35 шо**
ИсмаьIалан Кемси	**21 шо**
ИсмаьIалан кхин 4 доьзалхо	
Абубакаран Мудуран хIусамнана Жодду	**31 шо**
Мудуран Лаккха	**7 шо**
Мудуран Ваха	**5 шо**
Мудуран Iилман	**3 шо**
Абубакаран Бойтуркъин Аймирза	**4 шо**
Исхьакъан ХIошуман хIусамнана Долу	**65 шо**
ХIошуман Жабон Iела	**5 шо**
Голин ГIезин ГIойсум	**55 шо**
ГIойсуман Бочу	**11 шо**
ГIойсуман Дака	
ГIойсуман кхин 2 кIант	

ГIезин БатIал	**55 шо**
БатIалан Муса	**10 шо**
Голин Махьмин Хьабибулла	**55 шо**
Хьабибуллин хIусамнана Запай	**53 шо**
Махьмин Юьспа	**60 шо**
Голин Махаржан ШепаI	**19 шо**
Шайхин Хьасин Хьаьмпи	**40 шо**
Хьасин Хьамзатан Хьамза	**15 шо**
Хьамзатан Беков	**3 шо**
Лабазан Висарган Исреил	**50 шо**
Исреилан хIусамнана Хурма	**45 шо**
Исреилан кIант Идрис	**23 шо**
Исреилан кIант Мисир	**13 шо**
Висарган хIусамнана Обу	**70 шо**
Пирин ГIойрбиган Жабба	**51 шо**
Жаббин хIусамнана Йисимат	**45 шо**
Жаббин Мала	**22 шо**
Жаббин Бацула	**16 шо**
Жабби Маил	**8 шо**
Жаббин Макка	**5 шо**
Жаббин Мада	**3 шо**
ГIойрбиган Жаббин Хьомсуркъа	**27 шо**
Хьомсуркъин хIусамнана Хьаьлимат	**25 шо**
Пирин ГIойрбиган Сайхьап	**45 шо**
Пирин Сойдин Олумгерай	**62 шо**
Олумгерин Айсарт	**16 шо**
Олумгерин Хункарбин	
хIусамнана Мархет	**20 шо**

Хордин Салон хIусамнана Насара	50 шо
Бисолтин Дулк	28 шо
Бисолтин Хьумайд	20 шо
Сирдин БIагишан Iиса	70 шо
Iисин хIусамнана Язану	65 шо
Iисин ШатIин хIусамнана Хьозу	29 шо
СараIелин ВахIабан Эдалмирза	60 шо
Эдалмирзин хIусамнана Хенет	57 шо
Эдалмирзин Санет	28 шо
Эдалмирзин ОьрзаIела	23 шо
Эдалмирзин Айхала	20 шо
Эдалмирзин Зебехала	20 шо
Эдалмирзин Селима	18 шо
Эдалмирзин Iелаха	12 шо
СараIелин ВахIабан Мохьмад	57 шо
Мохьмадан хIусамнана Зарата	55 шо
Мохьмадан 7 доьзалхо (цIерш ца хаьа)	
СараIелин ВахIабан Висмирза	35 шо
Висмирзин хIусамнана Эзинат	33 шо
Висмирзин 2 бер (цIерш ца хаьа)	
ВахIабан Гатин хIусамнана Олу	30 шо
Гатин 2 йоI (цIерш ца хаьа)	
СараIелин ГIойтемаран Байсолта	37 шо
Байсолтин хIусамнана Забарай	35 шо
Байсолтин 4 бер (цIерш ца хаьа)	
ГIойтемаран Бизин 2 доьзалхо	
ГIойтемаран Мутин хIусамнана Види	30 шо
Мутин Расукъа	10 шо
Мутин Асовха	6 шо
Мутин Насовха	3 шо

СараIелин ВахIабан НогIамирза	50 шо
НогIамирзин хIусамнана Езехьат	47 шо
НогIамирзин Iелахьаьжа	23 шо
СараIелин Йовтемаран Ханмирза	21 шо
Ханмирзин хIусамнана Довга	47 шо
СараIелин Йовтемаран Аьлтемар	40 шо
Аьлтемаран хIусамнана Сарат	38 шо
Аьлтемаран 5 доьзалхо (цIерш ца хаьа)	
СараIелин Йовтамеран Элаби	37 шо
Элабин хIусамнана Хьуьлимат	35 шо
Элабин Эдалби	15 шо
Элабин СовгIант	10 шо
Дугин IабдулIазин Мадаг	40 шо
Мадаган хIусамнана Азов	39 шо
Мадаган 5 доьзалхо	
Дугин IабдулIазин IабдулсаьIид	37 шо
IабдулсаьIидан хIусамнана Аймани	35 шо
IабдулсаьIидан 5 доьзалхо	
Дугин IабдулIазин Зеламха	30 шо
Дугин IабдулIазин Селаха	27 шо
Селахин хIусамнана Йисарай	23 шо
Селахин 2 бер (цIерш ца хаьа)	
IабдулIазин Дилимхин	
хIусамнана Амалт	24 шо
Жовтхин Дакалан Камов	55 шо
Камон хIусамнана Торабика	50 шо
Камон ТурпалIела	12 шо
Камон Iеламурд	10 шо
Камон Ших-Iела	8 шо
Камон Кемсанат	6 шо

Камон Зайнат	**4 шо**
Дакалан Камон МуцІу	**25 шо**
МуцІин Бизанат	**2 шо**
Дакалан Камон Дауд	**23 шо**
Даудан хІусамнана Сайби	**23 шо**
Даудан Баудди	**3 шо**
Дакалан Хамон хІусамнана Дешиха	**32 шо**
Хамон Дамов	**14 шо**
Хамон Расукъа	**12 шо**
Хамон Санару	**7 шо**
Хамон Гунару	**5 шо**
Дакалан Камалан хІусамнана Азман	**40 шо**
Камалан Йисайла	**7 шо**
Дакала Тимирболатан Селиса	**8 шо**
Жовтхин Жамалан Элисолта	**30 шо**
Жамалан ГІайрсолтин хІусамнана Локку	**30 шо**
ГІайрсолтин Эби	**6 шо**
Жамала Эдалхин Сетов	**15 шо**
Эдалхин Седа	**13 шо**
Эдалхин Балшекар	**10 шо**
Жовтхин Тимирчин хІусамнана КІара	**63 шо**
Тимирчин Ахьъяд	**24 шо**
Тимирчин Кусу	

1944-чу шеран февраль беттан 23-чу дийнахь шаьш а, шайн ворхІе дай а баьхначу, оццул безначу, каш а кхузахь хила лиъначу Даймахках баьхна, хийрачу. ца бевзачу махка, Казахстане а, Юккъерчу Азе а дІакхалхийра нохчий а, гІалгІай а. Ца кхоийра тІаьххьара садоьІуш волу воккханиг а, де-буьйса кхаьчна жиманиг а, зуда а, стаг а. Цхьа а ца кхоийра, нохчех, гІалгІайх дІацІанийра Нохч-ГІалгІайчоь. 459486 (цхьадолчу хьостанашца – 478479) стаг, халкъан мостагІ вина, махках ваьккхира. Кхойтта шаре дахделира и къематде.

1957-чу шарахь, 200 эзар сов стаг, Даймахкахь каш ца доьгІнарш, хийрачу махкахь лаьтте а верзийна, цІадирзира къам. Оцу 200 эзарнах кІезиг дакъа ду лакхахь оха цІераш яьхнарш.

И саннарг ца дицло, дицдан ца деза. Дала гІазотан декъах бойла хІетахь кхелхинарш.

КІур байна доьзалш

1. Шабазан Шахьгерин доьзал	
(1 йоІ йисина)	4 стаг
2. Шабазан Бигерин доьзал (I йоІ йисина)	2 стаг
3. Сохурхьаьжин ГІойгерин доьзал	6 стаг
4. ГІойгерин Іабдулпаттахьан доьзал	2 стаг
5. Девлатгерин Йовмин доьзал	4 стаг
6. Сохурхьаьжин МачІаран доьзал	5 стаг
7. Хьаьжгерин Эдилгерин доьзал	
(1 йоІ йисина)	7 стаг
8. Хьаьжгерин Зелимхин доьзал	4 стаг
9. Хьаьжгерин Гилсхин доьзал	4 стаг
10. Халакъан Адаман доьзал	8 стаг
11. Междан Юсупан доьзал	8 стаг
12. Темгерехьаьжин Аюбан доьзал	3 стаг
13. Темгерехьаьжин Жангерин доьзал	2 стаг
14. Хьаьмдан Ташовхьаьжин доьзал	3 стаг
15. Темгерехьаьжин Сайгерин доьзал	2 стаг
16. КъахІиран Заин доьзал	5 стаг
17. КъахІиран Витамбин доьзал	4 стаг
18. ТІахІиран Ачабин доьзал	9 стаг
19. ТІахІиран Лулин доьзал	4 стаг
20. Чуккхин Іабдулхин доьзал	
(1 йоІ йисина)	5 стаг
21. Іабдулхин Аьлтемаран доьзал	6 стаг
22. Темарбиган ХункарІелин доьзал	
(1 йоІ йисина)	5 стаг
23. Темарбиган МІачиган доьзал	6 стаг

24. Темарбиган ТимирІелин доьзал	4 стаг
25. Тазин ГІачалин доьзал	6 стаг
26. Тазин ГІурмане доьзал	9 стаг
27. Дуц1ин Жабраилан доьзал	5 стаг
28. ГІойтукъин Элпхин доьзал	3 стаг
29. ГІойтукъин Мазлакан доьзал	5 стаг
30. ГІойтукъин Элсхин доьзал	2 стаг
31. Хайдакхан Шахьбин доьзал	
(1 йоІ йисина)	8 стаг
32. Довкин Мусхьаьжин доьзал	
(1 йоІ йисина)	9 стаг
33. Дарсин Имхьаьжин доьзал	2 стаг
34. Дарсин Элдарбин доьзал	2 стаг
35. Бачалин Кумин доьзал	6 стаг
36. Келматхьаьжин ЗагІлуон доьзал	2 стаг
37. Хьайдарлон Ахьмадан доьзал	
(2 йоІ йисина)	5 стаг
38. ГІазмохьмин Селимсолтин доьзал	5 стаг
39. Газмохьмин Аьрсимбин доьзал	3 стаг
40. Абстин Бетирсолтин доьзал	4 стаг
41. Шемилан Мудин доьзал	4 стаг
42. Шемилан Мадаран доьзал	3 стаг
43. Іелин Іеласаламан доьзал	5 стаг
44. Іелин Аслахин доьзал	5 стаг
45. Элсин Іусмин доьзал	6 стаг
46. Хьаьжхин Ванзайн доьзал	4 стаг
47. Бойсуркъин МаІазин доьзал	6 стаг
48. Бойсуркъин Элдуркъин доьзал	4 стаг
49. Бойсуркъин Йошуркъин доьзал	4 стаг
50. Захарон Отарбин доьзал	4 стаг

51. Оьздарбин Мисирбин доьзал	5 стаг
52. Оьздарбин Исрепилан доьзал	2 стаг
53. ЧІоьхьин Минкаилан доьзал	3 стаг
54. ХІирихин Жумайн доьзал (1 йоІ йисина)	5 стаг
55. Биболтан Зоьвбин доьзал	2 стаг
56. Сонукъин Седикъан доьзал (1 йоІ йисина)	3 стаг
57. Сонукъин МитІлин доьзал	7 стаг
58. Сонукъин Камалхин доьзал	3 стаг
59. БулчІин Узухьаьжин доьзал	3 стаг
60.Музин Билалан доьзал (1 йоІ йисина)	4 стаг
61. Музин Гехин доьзал	3 стаг
62. Китин Товболатан доьзал	4 стаг
63. Китин Хамболатан доьзал	3 стаг
64. Китин ГІойболатан доьзал	3 стаг
65. ОдулвахІабан Дамин доьзал	6 стаг
66. Сетихьаьжин Исовхьаьжин доьзал (1 йоІ йисина)	14 стаг
67. Анасан Ванчин доьзал	9 стаг
68. Сьтхин Эдилсолтин доьзал (1 йоІ йисина)	5 стаг
69. Сьтхин Товсолтин доьзал	2 стаг
70. Элашбихьаьжин Ахьмадан доьзал	7 стаг
71. Элашбихьаьжин Хьаммадан доьзал	5 стаг
72. Элишбихьаьжин Саммадан доьзал	3 стаг
73. ГІенашбихьаьжин Халидан доьзал	3 стаг
74. ХІодухьаьжин Іумарпашин доьзал	4 стаг
75. Шерипан Бетилгерин доьзал	4 стаг
76. МутІелипан Шохулгерин доьзал	6 стаг

77. МутІелипан Іелимгерин доьзал	5 стаг
78. Эсхин Іоддин доьзал	3 стаг
79. Битин Сайтемаран доьзал (2 йоІ йисина)	4 стаг
80. Умалхьатан Бичин доьзал	3 стаг
81. Варин БоцІин доьзал	6 стаг
82. Варин Ахьмархьаьжин доьзал	5 стаг
83. Авалун ЯсаІан доьзал	8 стаг
84. Авалун Боьршиган доьзал (1 йоІ йисина)	4 стаг
85.Авалун Боьрзин доьзал	4 стаг
86. Абубакарн ИсмаьІалан доьзал (2 йоІ йисина)	8 стаг
87. ГІезин ГІойсуман доьзал (1 йоІ йисина)	6 стаг
88. Махьмин Хьабибуллин доьзал (1 йоІ йисина)	7 стаг
89. Висарган Исреилан доьзал	4 стаг
90. ГІойрбиган Жаббин доьзал	9 стаг
91. Салон Бисолтин доьзал	3 стаг
92. ВахІабан Эдилмирзин доьзал	8 стаг
93. ВахІабан Висмирзин доьзал	4 стаг
94. ВахІабан НогІамирзин доьзал	4 стаг
95. ГІойтемаран Байсолтин доьзал	6 стаг
96. ГІойтемаран Бизин доьзал	2 стаг
97. ГІойтемаран Мутин доьзал	5 стаг
98. Йовтемаран Элибин доьзал	4 стаг
99. ІабдулІазин Мадага доьзал	7 стаг
100. ІабдулІазин Селахин доьзал	4 стаг
101. ІабдулІазин Дилимхин доьзал	2 стаг

102. Дакалан Камон доьзал (2 йоI йисина)	7 стаг
103. Камон МуцIин доьзал	2 стаг
104. Камон Даудан доьзал	3 стаг
105. Дакалан Камалан доьзал	2 стаг

Чеччалхера кхалхийначу 300 гергга доьзалх лакхахь цIерш яьхна 105 доьзал юьртан кешнашкахь каш доцуш, пIерасканан буса сагIийна сагIа дала верас воцуш, кIур боцуш байна. ХIун хир ду цул доккха?

Дерзоран дош

Со хIуттур вацара цхьа а язваза ца висина ала а, цIе, шо яздарехь гIалат дац ала а. Бехк-гуьнахь доцуш, махках баьхна, шайн юьртан кешнашкахь каш доцуш бисинчу кхеран цхьанхьа язйина цIе мукъана а йисар хьакъ хеташ, баккхийчеран иэсана тIетийжаш, бина болх бу хIара. Висхин Атлангери, ГIойрбиган Селаби, Хьасин Хьамзат, Къедахьаьжин Закри, Заьнкирха, Довкин Абалха, Таймаза Делха, Шабазан Жайнебил, Хьомцин Дошу, Шемилан Демилха, Шайхмохьмин Жета, Темгерехьаьжин Аймани, СоIи Бокку, Биболтан Хама, Висхин ШитIи, Тимин Махьмуд, Iеламсолтин Махьмасолта, Илесан ДогIу, Аьстамаран Эламурд, БатIалан Къосум, Ханмохьмин Боьрсункъа, Абуезид, Iеламчин Iабдулмуслим, Эсамболатан Наса, Утен Сатов, Олумгерин Шовхалби, Халакъан Дауд, иштта кхин дуккха а бара тхан шайца дехха къамелаш хилларш. Царех дукхахберш дохоле хьалха цIийна-цIера а хилла, баккхий нах бара, хилларш-лелларш дика дага а догIуш, хIинца-м, ши-кхоъ воцург, уьш а бакъ дуьнена бирзина, церан иэсехь йисина цIерш ю хIорш, уьш а дIабовлахь, цIе а йоцуш, бовр бу-кха уьш аьлла, дIаязбина, юьртан кешнашкахь царна хьакъдолчу чартийн меттана, хIокху тептар тIехь царна лерина хIара могIанаш церан синошна совгIат хеташ. Вайга, дисинчаьрга, кхелхинчийн дуьненахь лар йисийта дан ницкъ кхаьчнарг ду хIара, кхалхар мухха, миччахь хиллехь а, къинхетам бен берг Дела ву.

Даггара баркалла ала догІу, хІара болх маьІне хеташ, кхунна тхан дог-ойла сема латтош, малдала меттиг ца юьтуш, тхоьца къахьегначу Оздамиров Ширванина, жимхалла лелош, хьалхаваьлла леллачу Гайрбеков Зеламхина, кхелхинчарна доІа динчу Хирахматов Хьамзатана, хІара болх къобалбеш, диканна дош аьллачу хІоранна а.

АБОЛХАНОВ Хьаким

ХІОЛЛАМ
(юьртан кешнашкахь чарташ хила доьгІна доцуш, докъаза байначу чеччалхошна)

Редактор – Ирисханов И.А.
Корректор – Бексултанова З.С.
Верстка – Бицалова А.Т.

Подписано в печать 07.02.2012 г. Формат 60x90 1/16.
Гарнитура Times New Roman.
Усл. печ.л. 3. Тираж 1000 экз. Заказ № 0074